

De eerste Nederlandse archeologische reconstructie van 'De Grote Man'. © Pix4Profs/Tonny Presser

Het werk van de Bergse amateurarcheologen: nieuwsgierig zijn, puzzelen en engelengeduld

BERGEN OP ZOOM - Ze kunnen mooi onder woorden brengen hoe archeologisch onderzoek voelt. „Je komt op plekken waar eeuwen lang niemand is geweest”, zegt Elvira Adriaansen, secretaris van Stichting in den Scherminckel. Voorzitter Stephan Asselbergs herinnert zich een onderzoek in het Sint-Annastraatje, achter het stadhuis. „Je kruipt van kelder naar kelder, met een looplampje bij, door de blubber.”

Ben van den Aarssen 02-04-21, 10:00 Bron: [BN DeStem](#)

Vijftig jaar geleden werd In den Scherminckel opgericht door Louis Weijs, Cees van Es en Jan Weijs. Scholieren nog in die tijd, geïnspireerd door Fons Gieles, de tekenleraar van het Mollerlyceum die met zijn leerlingen de allereerste archeologische onderzoeken in de stad deed.

Het drietal is als donateur nog altijd betrokken bij de stichting, tot op de dag van vandaag. Ook oud-advocaat Asselbergs en Adriaansen, historicus en moeder, hebben hun sporen ondertussen ruimschoots verdient. „We willen de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van de stad voor iedereen toegankelijk maken, door de verhalen van vroeger te verbinden met het hier en nu.”

Quote

***We willen de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling
van de stad voor iedereen toegankelijk maken***

Stephan Asselbergs en Elvira Adriaansen

Gevierd wordt het jubileum voorsnog niet, vanwege de bekende omstandigheden. Ook de tentoonstellingsruimte en het depot in het voormalige politiebureau aan de Wassenaarstraat zijn tot nader order voor bezoekers gesloten.

Quote

Zo gauw het mag, gaan we los

Stephan Asselbergs en Elvira Adriaansen

Extra toeloop

Wel is er een maar liefst 16 pagina's tellende special over Bergen op Zoom verschenen in het toonaangevende Archeologie Magazine, waarin ruim aandacht wordt besteed aan de resultaten van het archeologisch onderzoek en de rijke historie van de stad. De reportage zou in normale tijden ongetwijfeld zorgen voor extra toeloop.

Nu wordt gemikt op een digitale stadswandeling die gereed moet zijn met de Nationale Archeologiedagen op 18, 19 en 20 juni. Ook ligt er een draaiboek met workshops, lezingen en thema-wandelingen door de stad op de plank. „Zo gauw het mag, gaan we los.”

Stephan Asselbergs (R.) en Elvira Adriaansen van club van amateurarcheologen 'In den Scherminckel' bij vitrinekast met aardewerk. © Pix4Profs/Tonny Presser

80 donateurs en 20 vrijwilligers

In den Scherminckel, vernoemd naar het pand in de Lievevrouwestraat waar de werkgroep van het eerste uur was gehuisvest, telt op dit moment circa 80 donateurs en 20 actieve vrijwilligers. De lijnen met stadsarcheoloog en oud-vrijwilliger Marco Vermunt zijn kort.

Door de jaren heen waren de vrijwilligers betrokken bij tal van belangrijke opgravingen, van de voorpoort met brug voor de Gevangenpoort in de vroege jaren zeventig en het Sint Maartengasthuis bij het Gouvernementsplein (1992), tot recent nog de verborgen vesting onder de Hof van Asselbergs, tegenover het station.

Gevangenpoort

Lang waren de werk- en expositieruimtes in de Gevangenpoort ondergebracht. Een in het oog springende plek voor het publiek. Maar eigenlijk te klein voor de omvangrijke collecties, vanwege de trap slecht toegankelijk en ook te vochtig. „Met name voor artefacten van hout en leer.”

Sinds april 2018 huurt de stichting ruimten in het oude politiebureau, een pand dat de gemeente graag van de hand wil doen. „In theorie is het mogelijk dat we ons boeltje morgen moeten oppakken.”

In een van de werkkamers puzzelen vrijwilligers met scherven voor een reconstructie van oud aardewerk. © Pix4Profs/Tonny Presser

Avondklok-rellen

Eerder dit jaar werden aan de voorzijde de meest waardevolle objecten van majolica en ander breekbaar materiaal in allerijl al verplaatst. „Vanwege de aangekondigde avondklok-rellen. Op de sociale media werd opgeroepen om hier vlakbij te verzamelen. We waren bang dat de ramen zouden sneuvelen.”

De expositieruimten zijn een belangrijke toevoeging aan de Bergse geschiedenis, zoals die in het Markiezenhof wordt gepresenteerd. Een kleine rondleiding door Asselbergs en Adriaansen maakt dat andermaal duidelijk. Het gaat langs olijfoliekannetjes van Romeinse pottenbakkers in de stad, naar het aardewerk uit de late middeleeuwen en de mysterieuze grote man die op het kerkhof van het Sint Maartensgasthuis werd gevonden. „De eerste archeologische gezichtsreconstructie in het land.”

Verder gaat het, langs een puntig middeleeuws schoentje naar een ruimte waar de tafels vol liggen met scherven aardewerk. „Onze puzzelruimte”, zegt Adriaansen lachend. De scherven zijn afkomstig uit een klooster van de Minderbroeders en gevonden tijdens de rioolvernieuwing aan de Noordzijde Zoom.

De vrijwilligers proberen alle stukjes aan elkaar te lijmen. Hier staat de tijd stil, ook bij een stichting die al een halve eeuw bestaat. „Je hebt er engelengeduld voor nodig.”

Quote

Je hebt er engelengeduld voor nodig

Stephan Asselbergs en Elvira Adriaansen